

Lausunto maanteiden nopeusrajoitusohjeen päivityksestä

Väylävirasto on pyytänyt Keski-Suomen liitolta lausuntoa maanteiden nopeusrajoitusohjeen päivityksessä esitetyn vaihtoehdon vaikutuksista. Lausunnon antamisen määräaika on 4.7.2024.

Keski-Suomen liiton lausunto maanteiden nopeusrajoitusohjeen päivityksestä.

1. Millaisia vaikutuksia arvioitte suunnitelluilla maanteiden nopeusrajoitusten muutoksilla olevan toimintaanne (aikataulut, matka-ajat, koettu turvallisuus ja saavutettavuus, kävelyn ja pyöräliikenteen turvallisuus jne.)?

Nopeusrajoitusohje ei ota kantaa yksittäisten tieosuuksien nopeusrajoituksiin, vaan ELY-keskukset toimeenpanevat ohjekokonaisuutta määrittäessään nopeusrajoituksia tiekohtaisesti. Tausta-aineiston perusteella muutos Keski-Suomessa kohdistuisi erityisesti valtatielle 4 välille Jyväskylä-Oulu, valtatielle 9 välille Jyväskylä-Tampere sekä kantatielle 77. Yleisellä tasolla voi todeta, että nopeusrajoitusten alentamisella lähtökohtaisesti parannetaan liikenneturvallisuutta, mutta samalla heikennetään matka-aikoja ja alueiden saavutettavuutta.

2. Mitä mieltä olette liikenneturvallisuuden parantamisesta nopeusrajoituksia muuttamalla? Millaisia muita keinoja ehdottaisitte ajatellen myös rajallisia rahallisia resursseja väyläverkon kehittämiseen?

Traficom in laatiman selvityksen 11/2023 perusteella Norjassa on onnistuttu vähentämään tieliikenteessä kuolleiden ja vakavasti loukkaantuneiden määrää mm. alemmilla nopeuksilla, teiden parantamisella, turvallisemmilla henkilöautoilla sekä nopeusrajoitusten paremmalla noudattamisella. Liikenneturvallisuustyössä on Suomessa pidettävä mukana nämä kaikki työkalut.

Ensisijaisena keinona liikenneturvallisuuden parantamiseen tulisi olla väylien kehittämisestä sekä peruskunnossapidosta huolehtiminen ja tälle riittävien resurssien turvaaminen. Valtakunnallisesti merkittäviä väyliä kehittämällä saavutetaan liikenneturvallisuuden paranemisen lisäksi myös muita hyötyjä, kuten saavutettavuuden ja palvelutason paraneminen. Väylien nopeuksien rajoittaminen ei voi olla keino, jolla kompensoidaan ja paikataan väylien huonoa kuntoa ja rahoituksen puutetta.

3. Miten maanteiden nopeusrajoitukset tukevat valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman asettamia tavoitteita ja alueenne liikennejärjestelmän kehittämisen suunnitelmia?

Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman maakunnan sisäiset tavoitteet ovat saavutettavuus, turvallisuus, ilmasto ja kestävä liikkuminen. Saavutettavuuden teeman alla tavoitteena on parantaa liikenneyhteyksiä maakuntakeskuksen, seutukaupunkien ja kuntakeskusten sisällä ja välillä. Liikenneturvallisuuden osalta Keski-Suomi on sitoutunut niin kutsuttuun nollavisioon: kenenkään ei tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä.

Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa sovittujen tavoitteiden ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman yhteiskunnallisten päämäärien ja tavoitteiden pohjalta Keski-Suomessa on sovittu toimintalinjoista. Näistä erityisesti saavutettavuuden ja elinvoiman parantaminen sekä liikennejärjestelmän turvallisuuden ja toimintavarmuuden parantaminen liittyvät maanteiden nopeusrajoituksiin.

Keski-Suomen saavutettavuuden näkökulmasta oleellista on pääkaupunkiseudun saavutettavuus asiointi- ja työmatkaliikenteessä, pitkämatkainen alkava ja kautta kulkeva tavaraliikenne, yhteydet naapurimaakuntien keskuksiin sekä matkailullinen saavutettavuus. Runkoyhteydet yhdistävät maakuntakeskuksia ja merkittäviä solmupisteitä. Runkoyhteyksillä saavutettavuuteen ja elinvoimaan voidaan vaikuttaa erityisesti matka-aikoja nopeuttamalla. Nopeusrajoitusten alentamisen voi katsoa vaikuttavan negatiivisesti saavutettavuuteen.

Liikenneturvallisuuden kannalta keskisimmiksi valtakunnantason toimenpiteiksi on maakunnallisessa liikennejärjestelmätyössä nostettu esiin väyläverkon investointien ja kunnossapidon rahoituksen turvaaminen sekä päätieverkon turvallisuuden parantaminen erityisesti poistamalla pääteiden vaaralliset liittymät ja ohitusturvallisuuden parantaminen.

4. Muita huomioitasi, mitä?

Keski-Suomen liitto pitää hyvänä, että väyläverkon ja autokannan kehittyessä nopeusrajoitusohjeistusta tarkastellaan perustuen ajantasaiseen tietoon.

KESKI-SUOMEN LIITTO
Toimisto